

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea
Republicii Moldova la Convenția privind facilitarea
traficului maritim internațional (FAL),
adoptată la Londra la 9 aprilie 1965**

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL), adoptată la Londra la 9 aprilie 1965.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind
facilitarea traficului maritim internațional (FAL),
adoptată la Londra la 9 aprilie 1965**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Republica Moldova aderă la Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL), adoptată la Londra la 9 aprilie 1965.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Convenției menționate.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de aderare.

Președintele Parlamentului

Argumentarea oportunității aderării Republicii Moldova la Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL), adoptată la Londra la 9 aprilie 1965

A. Descrierea convenției

Informații generale. Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL), adoptată la Londra la 9 aprilie 1965, este o Convenție interguvernamentală. Convenția este structurată în formă de articole în număr de XVI și anexa la aceasta. Anexa este structurată în formă de Secțiuni, șapte la număr. Prezenta Convenție este elaborată în limbile engleză și franceză, ambele texte fiind egal autentice.

Informații privind conținutul Convenției.

Obiectul Convenției este cooperarea Guvernelor contractante pentru formularea și aplicarea măsurilor destinate facilitării intrării, staționării în porturi și plecării navelor, asigurarea celui mai înalt grad de uniformizare a procedurilor, formalităților și cerințelor documentare, în toate domeniile în care o astfel de uniformizare poate facilita și ameliora traficul maritim internațional.

La momentul actual, prezenta Convenție a fost ratificată de 125 de state, printre care: Argentina, Austria, Australia, Belgia, Bulgaria, Cehia, Croația, Danemarca, Estonia, EAU, Federația Rusă, Finlanda, Franța, Germania, Republica Elenă, Republica Irlanda, Israel, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, SUA, Suedia, Țările de Jos, Ungaria.

Dispozițiile Convenției nu se aplică navelor militare și ambarcațiunilor de agrement.

În vederea realizării celor enunțate, Guvernele statelor-membre a Convenției se angajează să coopereze între ele prin intermediul Organizației Maritime Internaționale în problemele referitoare la proceduri, formalități și cerințe documentare, precum și la aplicarea lor în traficul maritim internațional.

Conform cerințelor Convenției, stipulate în art. X paragraful (3), aderarea unui stat la Convenție poate avea loc doar prin depunerea instrumentului de aderare către Secretarul General al Organizației Maritime Internaționale, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și va fi admis cu condiția ca cererea să fie aprobată de două treimi din numărul membrilor Organizației Maritime Internaționale, alții decât membrii asociați.

Totodată, Convenția poate fi revizuită sau amendată la cererea a cel puțin unei treimi din numărul Guvernelor contractante. Dispozițiile revizuite sau amendamentele Convenției pot fi adoptate cu două treimi din majoritatea voturilor conferinței. La un an de la acceptarea dispozițiilor de revizuire sau a amendamentelor de către două treimi din numărul Guvernelor contractante, aceste dispoziții sau amendamente vor intra în vigoare pentru toate Guvernele contractante, cu excepția acelor guverne care, înainte de intrarea în vigoare, fac o declarație în care specifică că nu acceptă respectivele dispoziții de revizuire sau amendamente.

B. Analiza de impact

1. Informații generale.

Convenția are drept scop de a facilita transportul maritim, prin simplificarea și diminuarea procedurilor, formalităților și a documentelor cerute navelor și stabilește un set de formulare standardizate destinate anumitor proceduri și formalități pe care trebuie să le depună navele la sosirea sau la plecarea în/dintr-un port al unui stat semnatar al Convenției.

Măsurile pentru facilitarea traficului maritim internațional se vor aplica în egală măsură navelor statelor de coastă și celorlalte state, ale căror guverne sunt părți la prezenta Convenție.

Odată cu aderarea Republicii Moldova la Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL), adoptată la Londra la 9 aprilie 1965, vor fi scoase barierele birocratice, se va micșora timpul procedural de aplicare, va fi stabilit un format clar asupra informațiilor care trebuie prezentate la fiecare organ de specialitate implicat la procedura de sosire și plecare a navei, va fi posibilă digitalizarea și schimb rapid de informație între state.

În același timp, aderarea la Convenția vizată va ușura procedurile autorităților publice prin aplicarea cerințelor de documentare expres stipulate în Convenție, și anume:

- declarația generală;
 - declarația de marfă;
 - declarația privind proviziile navei;
 - declarația privind efectele și mărfurile echipajului;
 - lista cuprinzând echipajul;
 - lista cuprinzând pasagerii;
 - manifestul privind mărfurile periculoase;
 - documentul cerut în conformitate cu Convenția poștală universală pentru poștă;
 - declarația maritimă de sănătate;
 - informații legate de securitate conform cerințelor Regulii 9.2.2 din capitolul XI-2 al Convenției internaționale din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare (Convenția SOLAS);
 - informații electronice anticipate privind încărcătura în scopul evaluării riscurilor vamale;
 - formular extins de notificare pentru livrarea deșeurilor către facilitățile de recepție portuară, atunci când este comunicat Organizației Maritime Internaționale.
- Totodată, conform Convenției prenotate, autoritățile publice urmează să se conformeze cu privire la cerințele ce țin de :
- declarația generală;
 - declarația de marfă;
 - lista cu privire la echipaj;
 - lista cu privire la pasageri;
 - manifestul privind mărfurile periculoase.

Până la expirarea perioadei de tranziție, la intrarea unei nave într-un port, autoritățile publice nu vor cere mai mult de:

- 5 exemplare ale declarației generale;
- 4 exemplare ale declarației de marfă;
- 4 exemplare ale declarației privind proviziile navei;

- 2 exemplare ale declarației privind efectele și mărfurile echipajului;
- 4 exemplare ale listei cuprinzând echipajul;
- 4 exemplare ale listei cuprinzând pasagerii;
- 1 exemplar al manifestului privind mărfurile periculoase;
- 1 exemplar al declarației maritime de sănătate;
- 1 exemplar al informațiilor legate de securitate, conform cerințelor Regulii 9.2.2 din capitolul XI-2 al Convenției internaționale din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare (Convenția SOLAS);
- 1 exemplar al formularului extins de notificare pentru livrarea deșeurilor către facilitățile de recepție portuară, atunci când este comunicat Organizației Maritime Internaționale.

Până la expirarea perioadei de tranziție, la plecarea unei nave din port autoritățile publice nu vor cere mai mult de:

- 5 exemplare ale declarației generale;
- 4 exemplare ale declarației de marfă;
- 3 exemplare ale declarației privind proviziile navei;
- 2 exemplare ale listei cuprinzând echipajul;
- 2 exemplare ale listei cuprinzând pasagerii;
- 1 exemplar al manifestului privind mărfurile periculoase.

În cartea de îmbarcare-debarcare autoritățile publice nu trebuie să ceară să fie prevăzute mai mult decât următoarele informații:

- numele de familie, prenumele;
- naționalitatea;
- numărul și data expirării pașaportului sau al altui document oficial de identitate;
- data nașterii;
- locul nașterii;
- profesia;
- portul de îmbarcare/debarcare;
- sexul;
- adresa de destinație;
- semnătura.

În documentul de identitate al navigatorului autoritățile publice nu vor cere să fie prevăzute mai mult decât următoarele informații:

- numele de familie, prenumele;
- sexul;
- data și locul nașterii;
- naționalitatea;
- semnalmentele;
- fotografia de identificare (autenticată);
- semnătura;
- data expirării (dacă este cazul);
- autoritatea publică care l-a eliberat.

Aderarea Republicii Moldova la Convenție va aduce efecte benefice și pozitive atât asupra procedurilor la intrarea, staționarea și plecarea navelor cât și va contribui semnificativ la realizarea principiilor controlului frontierei de stat.

Totodată, Convenția nu prevede modul de soluționare a disputelor apărute în procesul de aplicare a prevederilor acesteia, însă în art. V alin. (3) este indicat că, *toate aspectele ce nu sunt prevăzute în mod expres în prezenta Convenție rămân supuse legislației Guvernelor contractante*. Respectiv, toate disputele și litigiile apărute pe marginea Convenției privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL), urmează a fi examinate conform prevederilor legale ale Guvernului contractant.

Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL), adoptată la Londra la 9 aprilie 1965, urmează a fi pusă în vigoare în regim de urgență, or, aceasta transpune Directiva 2010/65/UE privind formalitățile de raportare aplicabile navelor la sosirea în și/sau la plecarea din porturile statelor membre. Directiva 2010/65/UE necesită a fi transpusă în legislația națională în conformitate cu Anexa XXVIII-D „*Norme aplicabile transportului maritim internațional*” din Acordul de Asociere RM-UE semnat în 2014, care prevede că dispozițiile din respectiva directivă sunt puse în aplicare în termen de trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului de Asociere. Astfel, reieșind din faptul că, Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte a fost ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014, care a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 18.07.2014, Republica Moldova urma să apropie treptat legislația sa de următoarele actele din legislația UE până în 18.07.2017. Dat fiind faptul că termenul prevăzut a fost depășit cu mult, urmează în regim de urgență Republica Moldova să adere la Convenție.

2. Aspectul politic, social, cultural. Aderarea Republicii Moldova la Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional, va contribui la realizarea principiilor dreptului internațional aducând efecte benefice și pozitive asupra statului în domeniul transportului naval prin simplificarea procedurilor administrative aplicate în sectorul transporturilor maritime, la intrarea în sau la plecarea din porturile statelor membre ale Convenției, prin generalizarea și raționalizarea formalităților de raportare.

Setul de materiale privind aderarea RM la Convenție a fost avizat de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Navală.

3. Aspectul economic și de mediu. Convenția nu conține prevederi, care ar avea repercusiuni negative asupra economiei și mediului înconjurător al Republicii Moldova.

Totodată, aderarea la Convenție, va avea efecte prielnice pentru consolidarea cooperării între statele membre prin prevenirea întârzierii inutile ale navelor, persoanelor și proprietății, care se găsesc la bordul navelor.

4. Aspectul normativ. Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL), adoptată la Londra la 9 aprilie 1965, este compatibilă cu prevederile Constituției

Republicii Moldova, cu legislația UE, cu cartă ONU și nu vine în contradicție cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

5. Aspectul instituțional și organizatoric. Aplicarea prevederilor Convenției nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente și nu va condiționa abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Cooperarea prevăzută în Convenție, în speță - formularea și aplicarea măsurilor destinate facilitării intrării, staționării în porturi și plecării navelor, urmează a fi realizată de către Părți prin intermediul organelor competente, care sunt desemnate de către fiecare stat și sunt responsabile de implementarea Convenției.

6. Aspectul financiar. Implementarea Convenției nu implică costuri suplimentare pentru asigurarea acțiunilor vizate de aspectul normativ, instituțional și organizatoric. **Convenția nu va implica angajamente financiare din partea Republicii Moldova și nici cheltuieli suplimentare privind implementarea acesteia.**

Aderarea Republicii Moldova la Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional, nu implică obținerea beneficiilor financiare de către stat pentru a fi alocate la buget, or statul semnatar urmare a aderării se angajează să asigure uniformizarea procedurilor, formalităților și cerințelor documentare, care pot facilita și ameliora traficul maritim internațional, fără a obține careva avantaje financiare.

În același timp, implementarea prevederilor Convenției (FAL), va permite organizarea mai eficientă a operării navelor în Complexul portuar Giurgiulești, drept rezultat se va micșora timpul de staționare fără operare a navei în port, iar la rândul său armatorul va achita mai puțin pentru staționare.

Actualmente pentru staționarea neîntemeiată în Complexul portuar Giurgiulești pentru 24 ore suplimentare se calculează un tarif de 2\$ per tonă registru brut (TRB).

Astfel, pentru staționarea neîntemeiată a unei nave maritime de 2500 tone registru brut (TRB) se va achita aproximativ 5000 \$, pentru 24 ore suplimentare, iar pentru o navă fluvială de 960 tone registru brut (TRB) se va calcula o taxă în valoare de 1920 \$.

Așa deci, odată cu aderarea Republicii Moldova la Convenție, vor fi scoase barierele birocratice pentru mediul de afaceri, se va micșora timpul procedural de aplicare, va fi posibilă digitalizarea și schimbul rapid de informație între state, în așa mod vor fi simplificate procedurile aplicate la sosirea/plecarea navei din port, iar timpul de staționare în port nu va fi depășit, nu se vor achita taxe suplimentare pentru staționare, iar portul la rândul său va opera un număr mult mai mare de nave, va încărca/descărca/transborda un volum mai mare de mărfuri, respectiv și va încasa mijloace financiare mai mari.

7. Aspectul temporar. În ceea ce ține de etapele și termenele realizării măsurilor preparatorii până la și după intrarea în vigoare a tratatului, se menționează faptul că ulterior adoptării Legii cu privire la aderarea RM la Convenție, MAEIE va remite depozitarului tratatului instrumentul de aderare. Respectiv, depozitarul conform competențelor sale va

remite o notificare prin care va informa despre recepționarea Instrumentului menționat și data intrării în vigoare pentru RM a Convenției. Conform celor stipulate în Convenție, aceasta intră în vigoare, pentru oricare guvern care a aprobat sau care a aderat, la 60 de zile după data depunerii instrumentelor de aprobare sau de aderare.

C. Analiza oportunității aderării

Prezenta Convenție a intrat în vigoare la 60 de zile de la data la care Guvernele a cel puțin zece State, au semnat-o, fără rezerve în vederea aprobării, ori au depus instrumentele pentru aprobare sau aderare. Aceasta va intra în vigoare pentru oricare Guvern care ulterior a aprobat-o, sau care a aderat la aceasta, la 60 de zile după data depunerii instrumentelor de aprobare sau de aderare.

Oportunitatea aderării Republicii Moldova la prezenta Convenție oferă posibilitatea de a dezvolta, consolida și extinde relațiile cu cele 125 de state semnatare în domeniul transportului maritim prin cooperarea între ele în problemele referitoare la proceduri, formalități și cerințe documentare, precum și la aplicarea lor în traficul maritim internațional.

În același timp, Guvernele contractante se angajează să coopereze pentru formularea și aplicarea măsurilor destinate facilitării intrării, staționării în porturi și plecării navelor. Astfel de măsuri vor fi la nivelul cel mai complet aplicabil, dar nu mai puțin favorabile decât cele care sunt în vigoare pe alte moduri de transport internațional.

Aderarea la prezenta Convenție, nu implică ajustarea cadrului juridic existent - modificarea unor legi sau adoptarea legilor noi. Va fi necesară elaborarea și aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la formalitățile de raportare aplicabile navelor la sosirea în și/sau la plecarea din porturile Republicii Moldova (*transpune Regulamentul EU 2019/1239 din 20.06.2019 de stabilire a unui mediu aferent ghișeului unic european în domeniul maritim și Convenția de facilitare a traficului maritim internațional din 09.04.1965*), acțiune care urmează a fi inițiată după aderarea la Convenție.

Secretar general

Lilia DABIJA